

On, en canvi, es té més informació és sobre els trastorns psicològics desenvolupats tant pels portadors del virus de la Sida com sobre aquells que ja han patit algunes de les infeccions que provoca.

Segons José Catalán, «la primera reacció que es dona en les persones a les quals se'ls comunica el caràcter de seropositius —que han entrat en contacte amb el virus— és un sentiment de culpabilitat. ¿Hauré fet alguna cosa mal feta? ¿És açò un càstig?, són dos dels interrogants amb què s'enfronten de forma immediata els seropositius. Aquest sentiment de culpabilitat, segons demostren petites enquestes efectuades en grups de seropositius als Estats Units i Alemanya, els aboca a patir ansietat, fortes depressions i, en alguns casos, a dur a terme temptatives de suïcidi.

Altres persones s'obsedeixen amb qualsevol manifestació externa per a ells estranya. Una piga al cos, per exemple, els pot arribar a fer pensar que ja tenen la malaltia. Són normals també els seropositius tendents a creure que si duen una vida sana, sense tastar l'alcohol i el tabac i cuidant la seua forma física, poden evitar la Sida».

«És evident —assegura Catalán— que tota aquesta gent comença a necessitar assistència psiquiàtrica i que la majoria d'hospitals, per desgràcia, no estan preparats per oferir-los-la. Als Estats Units, més avançat que Europa en aquest sentit, la contractació de psiquiatres ha augmentat en un 17 per cent en tots aquells hospitals on són tractats malalts de Sida.

En les persones que arriben a un estadi de Sida es produeixen —de forma greu— problemes neurològics. En un primer moment, l'ansietat que caracteritza al seropositiu desapareix i dona pas a una espècie de resignació davant la inevitabilitat de la malaltia. Orgànicament, quan el virus ataca les cèl·lules nervioses, poden produir-se problemes de concentració, incontinença, apatia, tendència a l'aïllament, paràlisi de membres... Per a Catalán, «la major part d'aquestes malalties deuen tractar-se independentment del problema de la Sida. De moment, el que s'ha comprovat és que l'AZT pot solucionar o si més no rebaixar la gravetat d'aquests problemes».

«D'altra banda —conclou Catalán— la Sida torna a posar d'actualitat el tema de l'eutanàsia. Hi ha malalts que han expressat el seu desig de morir i no acceptar cap tipus de tractament cas d'arribar a desenrotllar Sida». □

300 ESPECIALISTES DEBATEN A VALÈNCIA LES ACTITUDS SOCIALS DAVANT LA SIDA

Més informació i menys catastrofisme

El rebuig i la intransigència han estat fins ara les actituds més corrents que la majoria de la població ha manifestat pels malalts de Sida. Un simposi celebrat recentment a València ha abordat aquesta qüestió i aconsella tractar el tema de la Sida sense prejudicis.

Joan Estornell

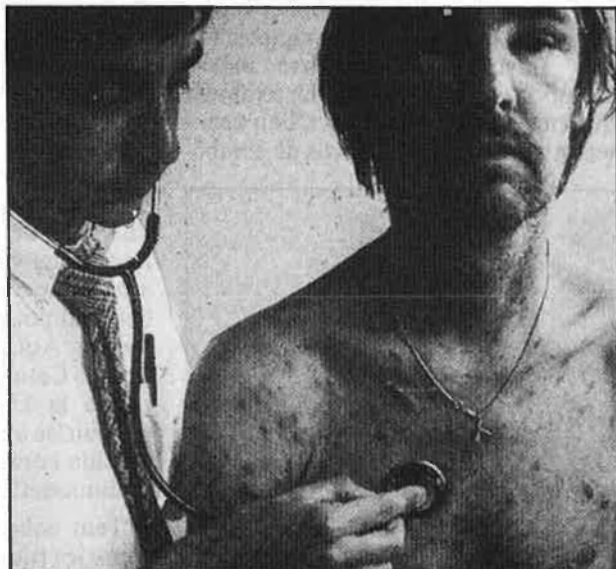
Fa uns dies, a Oviedo, els socis d'una piscina acordaren deixar de practicar el seu esport preferit perquè es van assabentar que alguns malalts de Sida hi acudien a realitzar exercicis de recuperació.

El comportament irracional dels usuaris d'aquesta piscina no és una excepció. Des que aparegueren els primers casos de Sida, actituds com l'esmentada s'han repetit en distintes circumstàncies. Un ràpid repàs per la memòria

serveix per acostar-nos al cas del xiquet afectat per Sida en un col·legi a Durango o el del professor que impartia classes en una escola a Canàries i que fou apartat de la docència a causa de la intransigència de l'Associació de Pares. El delictes comès per aquest mestre té un nom format per quatre lletres: SIDA.

Res d'això no és estrany si tenim en compte que la desinformació i la ignorància han provocat sempre les actituds més radicals i intransigents de qualsevol grup social. Quan aparegueren els primers casos de Sida ningú no va pensar que la malaltia assoliria les magnituds i dimensions que té en l'actualitat. El fet que els primers afectats foren homosexuals donà peu a la premsa groga, amb una irresponsabilitat inexcusable, a difondre informació i parlar de forma irònica d'un problema social i sanitari que d'alguna forma ens afecta a tots. En aquest joc brut no faltaren tampoc les veus *autoritzades* de membres d'algunes esglésies a l'hora de definir la Sida «com un càstig diví enviat per Déu als homosexuals».

L'aparició d'heterosexuals infectats

La majoria de la població tracta els malalts de Sida com si foren apestats.

sembla haver callat la boca, si més no de moment, dels partidaris d'aquesta teoria. Per la seua part, les institucions han tardat a prendre cartes en l'assumpte i han reaccionat davant el fet quan aquest havia assolit ja un caràcter escandalós i quan la majoria de la població tenia una opinió prèvia sobre què és i què no és Sida.

Les campanyes d'informació desenrotllades per les administracions són sens dubte insuficients i no sabem, perquè ningú no s'ha encarregat d'investigar-ho, si eficaces.

En tota la qüestió hi ha qui veu un interès palpable per les institucions d'aturar la transmissió del virus pel fet sol de prevenir la despesa que suposa el seu tractament i la pèrdua de mà d'obra a què es veurà abocada si persisteix l'índex de mortalitat que caracteritza la síndrome.

Mentrestant, els laboratoris de tot el món es troben immersos en una cursa accelerada per veure qui és el primer a descobrir la vacuna capaç de combatre la malaltia. Comprensible si es pensa en els milers d'afectats que hi ha als cinc continents i els substanciosos be-

Dissortada atraccló

Remigi Fabra i Vila*

En un principi, pels volts dels anys 80 i 81, als Estats Units no va interessar a ningú el problema de la Sida, quan van aparèixer els primers casos o, més ben dit, quan algú va descobrir per què gent jove moria amb símptomes estranys, propis de malalties de gent gran, com el sarcoma de kaposi.

A més, semblava que aquella estranya malaltia només afectava quatre col·lectius de la societat, els dels quatre grups H: hemofílics, haitians, homosexuals i heroinòmans.

¡Pobrets! ¿A qui podia importar el que els passés? Hi va haver qui va arribar a dir que amb la Sida es netejaria una miqueta el país. Però el virus era molt més greu i es va estendre com el petroli sobre el mar i quan els metges van començar a donar l'alarma, van aparèixer els primers inspirats: ¡Això és un càstig diví! ¡És la pesta! Ja esta bé de disbauxes socials.

Encara que la transmissió de la Sida per via sexual solament és una de les formes de transmissió i no la més corrent —pensem en els hemofílics i en els heroinòmans. I és que la revolució sexual i liberal dels anys 70 als

Estats Units havia fet molt de mal al sistema: els hippies, la droga, l'amor lliure, el pacifisme, l'oposició a la guerra del Vietnam... Era massa per a una societat tan conservadora que en aquells moments tenia a les mans la millor arma per acabar amb aquesta nova Sodoma i Gomorra: el càstig diví.

Ha estat tremenda la campanya moralista instrumentada contra tot allò que, segons els poders polítics i religiosos, no s'ajustava als esquemes clàssics i tradicionals i, sobretot, religiosos. El mateix president Reagan ha recomanat a les joves parelles i americanes (roses, blanques i sanes) que han de donar fills al país, que es facin les proves de la Sida abans de casar-se, no siga que facin figa.

¡I la guinda! La pel·lícula de més èxit del 87, *Atraccion Fatal*, tracta un tema que dins del cinema es pot considerar normal, l'adulteri. ¡Ah! Però les conseqüències d'aquest adulteri són les més greus i impensables que es puguin imaginar: sang, amenaces, intents de suïcidi, xantatge, dissolució del matrimoni i greu risc per als fills... fins que al final, la mare i esposa, a la vegada, troba la solució de-

fensant els valors tradicionals amb la màxima violència. L'escena final és molt significativa: una foto familiar expressa i demostra la pau i tranquil·litat que dona la família i ¡Ai d'aquell que se'n sortí o faci l'amor per lliure!

Tenint en compte que el poble americà ha begut la seva ideologia a través del cinema, fins i tot de les pel·lícules musicals, no és estrany que tothom pensi que aquesta pel·lícula és una grollera i descarada paràbola sobre la Sida. I continuem... □

* Advocat i portaveu del grup «Gais per la Salut».

nefícis que suposaria la venda del medicament. Tot fa pensar, però, que l'ansiada vacuna tardarà a descobrir-se. ¿Què és pot fer, doncs, pels malalts de Sida? Evidentment, ajudar-los. ¿Com?

Recentment s'ha celebrat a València un simposi amb el lema «Actituds Socials i Sanitàries davant la Sida» que il·lumina, en bona part, aquesta qüestió. Entre les conclusions a què arribaren els 300 professionals que aplegà el simposi quedà explícit que governs locals, treballadors socials, grups de voluntaris i mitjans de comunicació havien de fer un esforç per situar el problema de Sida en el lloc que li pertoca. Per dur endavant aquesta tasca cal continuar amb les campanyes de prevenció, demanar un tractament adient als malalts, considerant-los com a tal i no com a delinqüents i perversos.

El simposi denuncià també en les seues conclusions la falta de personal psiquiàtric i de treballadors socials que són necessaris per tractar els malalts de Sida donat l'augment de problemes psiquiàtrics. □

ÀLEX, UNA DE LES 77 PERSONES AFECTADES DE SIDA AL PAÍS VALENCIÀ

«Jo no sóc culpable de tenir Sida»

Àlex, 29 anys, llicenciat en Geografia i Història, homosexual, té Sida de fa dos anys. Aquest és el testimoni de la seua malaltia i les seues opinions sobre un procés vital impossible d'acceptar.

A. Robles

—«**Q**uan començares a sentir-te malament?»

—Malestar físic, estrès, insomni i inflamació de ganglis, això que els metges consideren com estat pre-Sida vaig començar a sofrir-lo el 86, un any abans d'anar a fer-me les proves. De fet, em vaig decidir a passar-me per l'hospital perquè no acabava de restablir-me, d'estar bé.

—¿Què et va fer pensar que podies estar afectat per la Sida?

—Els símptomes que sofria i el fet que aquests coincidien plenament amb tot el que els metges i la premsa deien sobre el tema. Com a persona interessada per la sexualitat i, en concret, per l'homosexualitat, jo m'havia interessat per la Sida des que se'n començà a parlar. Et puc dir que inclús havia escrit un parell d'articles d'opinió sobre la instrumentalització que certs sectors de la societat podien fer del tema.

—¿Quan et feres les proves?

—El resultat de les proves me'l comunicaren aproximadament a l'abril